

In mijn proefschrift is in werkelijkheid het volgende te lezen: „Rest ons nog de beantwoording van de vraag, waarom het mannelijk geslacht zo voorbeschikt schijnt te zijn voor urinesteenvorming. Zelfs de zo genaamde „steen-embryo's" worden meer bij mannen dan bij vrouwen gevonden. Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn het feit dat het vrouwelijke lichaam veel meer vitamine A in de lever en lichaamsvetten opzamelt (101). Zo zal dan een vitamine-A-tekort en verschijnselen hiervan veel eerder bij mannen dan bij vrouwen optreden”.

Naar aanleiding van het feit, dat deze voorkeur voor het mannelijke geslacht ook bij *uroolithiasis van de bovenste urinewegen* voorkomt (de „mannelijke-urethra-theorie”, reeds door VAN LEEUWENHOEK opgeworpen, verliest hiermede haar basis), werd door mij de veronderstelling geopperd, dat er verband moest bestaan tussen het vrouwelijke geslacht en vitamine A. Deze hypothese was gebaseerd op bevindingen in de literatuur ³⁾.

Djakarta, 14 September 1951

R. C. L. SENDUK

Aangezien ik mij in mijn artikel beperkte tot het bespreking van de vitamine-A-theorie in verband met het veelvuldiger voorkomen van blaasstenen bij het mannelijke geslacht, is het mij niet duidelijk waarom ik genoodzaakt zou zijn meer regels te citeren, vooral daar deze niet handelen over vitamine A.

De voorkeur voor nierstenen bij het mannelijke geslacht bestaat inderdaad, maar is van een geheel andere orde dan bij blaasstenen (9 op 1). Ik waag het hier nogmaals collega SENDUK aan te halen. Op bl. 53 van zijn proefschrift vindt men getallen uit grote statistieken over de verhouding van stenen bij mannen en vrouwen, die spreken van: 3 op 2; 4 op 3; 2 op 1; 2 op 1; 7 op 1. Over de laatste uitzonderlijke verhouding (van SENDUK zelf) wordt gezegd „dat ongeveer 3 maal zoveel mannen als vrouwen opgenomen worden”. Voor de „mannelijke-urethra-theorie” een dankbaar gebied om bij het blaassteenlijden dit grote verschil in geslacht te verklaren.

Mijn conclusie moet blijven luiden, dat men bij het ontstaan van blaasstenen die klinische verschijnselen geven, meer dan tot nu toe gebruik was, behalve aanleg ook de intensiteit van de spontane afvoer van kleine steentjes moet betrekken.

Palembang, October 1951

J. B. MULLERS

Literatuur:

¹⁾ N. T. v. G., 95, 1983, 1951. ²⁾ R. C. L. SENDUK, *Urinestenen te Batavia*, Acad. proefschrift, Utrecht 1949, bl. 82. ³⁾ Zie o.a. STEPP, KÜHNAN en SCHREUDER, *Die Vitamin*, en MULOCK HOUWER, N. T. v. G., 95, 2148, 1951.

DE NEDERLANDSE TAAL

Wilt U, hooggeachte redactie, eraan meewerken, om de taal van onze wetenschap in Nederland Nederlands te doen blijven?

Op bl. 3068 van ons *Tijdschrift* laat U o.a. afdrukken: single-handed en group-practice, single-handed praktijk, „editorial”.

Op bl. 3076 staan de volgende termen: clothespin-graft, H-graft, double clothespin, chips, „transfacet bone block”.

De schrijver van deze bladzijde neemt op bl. 3078 vriendelijk afscheid met een „kissing spine”.

Leiden, 13 October 1951

A. GANS

JAN VAN EYCK, DE DERMATOLOOG EN DE PATHOLOOG-ANATOOM

Ik acht het wel nodig een kort wederwoord te geven op het ingezonden stukje van prof. SIEMENS ¹⁾.

Hij zegt in zijn aanhef, dat wanneer ik van „rumoer” spreek, daarin iets kleinerends ligt. Aan het slot toont hij zich zeer ingenomen met dit „rumoer”. Deze gedachtengang kan ik niet volgen.

¹⁾ N.T.v.G., 95, 3129, 1951.

SIEMENS is blijkbaar van mening, dat het mijn bedoeling was het werk van dr DESNEUX in negatieve zin te becritiseren. Ik ben uit belangstelling de door dr DESNEUX genoemde bijzonderheden gaan zien; daar komt misschien iets bij, daar gaat misschien iets af; doch dit kan men toch onmogelijk als afbrekende critiek zien. Het kan mijn taak niet zijn dr. DESNEUX lof toe te zwaaien. Daarvoor zijn er te veel zuiver technische problemen aan dit onderwerp, waarover ik geen oordeel kan en mag hebben. Als SIEMENS van een *barbaarse* verminking spreekt, is dit zijn persoonlijke mening. Hij kan mij evenwel niet verwijten, dat ik deze terminologie niet gebruik. Als geïnteresseerde leek blijf ik genieten van dit zeldzaam prachtige schilderij; zij het zonder carcinoom! Ik hield aan het slot met twee beschouwingsmogelijkheden rekening. Als SIEMENS dit „bagatelliseren” noemt, is dit stellig ongemotiveerd. En dat de Redactie van de *Presse Médicale* oorspronkelijk de mededeling van DESNEUX in de vorm van een feuilleton opnam, schijnt mij ook al te worden aangerekend!

Amsterdam, 22 October 1951

H. T. DEELMAN

BERICHTEN

BUITENLAND

BELGIË. — FROMAGE FRAIS. Van 320.569 boerderijen zijn er 89.465 met slechts één koe, 54.070 met twee koeien, 39.028 met 3 koeien. Daar op de bereiding van kaas geen contrôle is en kaas te zelden uit gepasteuriseerde melk wordt bereid, vreest men, dat er heel wat verse kaas met tuberkelbacillen wordt genuttigd. Thans verwacht men, dat de Minister zal besluiten tot een facultatieve contrôle van „fromage frais”. De fabrikant, die zich hieraan zal onderwerpen, mag het dan op de verpakking vermelden. *Le Scalpel* (1951, bl. 1079) geeft aan de fabrikanten, die hun kaas uit gepasteuriseerde melk bereiden, de raad reeds bij voorbaat, onafhankelijk van een ministerieel besluit, het publiek hiervan op de hoogte te brengen.

DENEMARKEN. — DOMUS MEDICA. Het Huis van de Deense geneeskundige vereniging werd in 1944 door de Duitsers vernield. De bezwaren, verbonden aan een herbouw, bleken onoverkomelijk. In 1948 opende zich de mogelijkheid voor een half miljoen kronen een gemeubeld paleis, daterend van 1901, aan te kopen. Er is nog heel wat verbouwd, alvorens het voor gebruik gereed was. Twaalf studenten in de geneeskunde (zoons van artsen!) vinden er huisvesting. Wie 10.000 kronen bijdroeg, ziet zijn naaam voor eeuwig aan een der vertrekken verbonden (*J. A. M. A.*, 30 Juni 1951, bl. 862).

ENGELAND. — VERZUIMDE VACCINATIES. Het percentage vaccinaties gedurende het eerste levensjaar bedroeg in het tijdperk 1937-1946 31.8. Gedurende de tweede helft van 1948 daalde het tot 18.7 voor Engeland en tot 10.4 voor Wales. Eerst dacht men, dat de administratieve overgang onder nieuwe wettelijke regeling (Juli 1948) aan deze daling schuld had, maar het percentage over 1949-1951 16.1 was opnieuw „lamentably low”. De cijfers der „counties” en „county boroughs” verschillen onderling sterk (Canterbury 52.4, Southampton 36.5, Derby 2.7, Hastings 0). De geringe medewerking der bevolking vormt dus wel een sterke tegenstelling met de onlangs door de Society of Medical Officers of Health gestelde eis: vaccinatie in de eerste zes maanden, revaccinatie van de schoolkinderen (*Lancet*, 22 Sept. 1951, bl. 532).

— HET GEBRUIK VAN DE BRIL. Een onderzoek leert, dat meer vrouwen (51 pCt) dan mannen (37 pCt) gebruik maken van een bril. Ook dragen meer vrouwen (20 pCt) dan mannen (12 pCt) bij voortduring een bril (*Lancet*, 22 Sept. 1951, bl. 537).